

Tweehonderd Jaar Familie Prevaes in Heer

Peter Prevos

Gepubliceerd in: 't Äörke 8 (2000), pagina 11–14

Het was afgelopen jaar precies tweehonderd jaar geleden dat de stamvader van de huidige families Prevaes, Prevos en Prevaas zich vestigde in de toenmalige gemeente Heer en Keer.

Joannes Prevaes (1774–1838) is geboren te Heugem en was de zoon van Joannes Petrus Prevaes (1735–1790) en Barbara van de Boorn (1732–1804). Het gezin leefde in grote armoede, zoals blijkt uit een brief uit 1772 van de commissaris van het graafschap Gronsveld die aan de rentmeester van de graaf schrijft dat de vrouw van Jean Prevaes hem "de oren van de kop zanikt" over de ellende waarin ze verkeert. Tevens vertelt ze dat haar kinderen van de kou dreigen dood te gaan.¹ Vijf kinderen overleven de harde tijden en Joannes vertrekt aan het eind van de achttiende eeuw naar Heer.

Op 19 mei 1799 huwt Joannes met de uit Heer afkomstige Maria Catharina van de Weijer (1767–1809), dochter van Henricus van de Weijer en Eva Tans. Uit dit huwelijk zijn drie zoons voortgekomen die alle drie voor verder nageslacht zorgen. Maria overlijdt op 8 februari 1809. Joannes rouwt niet lang, zeven maanden later huwt hij met Maria Catharina Habets (1778–1848), een dienstmeid uit Amby. Uit dit tweede huwelijk komen zes kinderen voort, deze kinderen worden allen met de naam Prevos in het geboorteregister ingeschreven, in het doopregister wordt echter consequent de naam Prevaes aangehouden. De naam Prevos is ontstaan door een verschrijving van de toenmalige burgemeester van de gemeente Heer en Keer, Jean Pierre Bachelier. Bachelier was een te Parijs geboren Fransman die de burcht van Heer aankocht om de landbouw te gaan bedrijven. Op 14 maart 1809 werd hij tot burgemeester van de gemeente Heer en Keer benoemd na eerder reeds geweigerd te hebben. Zijn eerdere weigering motiveerde hij onder andere met het feit dat hij de taal niet goed kende, hetgeen blijkt uit deze verschrijving.²

Van deze zes kinderen brengen twee zoons nageslacht voort. De kinderen van de eerste zoon, Jacques Prevos (1800-1878), worden allen onder de naam Prevaes geregistreerd. De tweede zoon, Denis Prevos (1819-1887), verhuisd naar Houthem en wordt zo de stamvader van de tegenwoordige familie Prevos.

Het gezin van Joannes woonde aan de Klinkenberg te Heer. Het was een huis met tuin en weide van zeven grote en enige kleine roeden.³ Het huis lag ten westen van

¹Piet Daemen, 'Armenzorg in het Graafschap Gronsveld en de 'Blijde Inkomsten' van de gravin', *Gruetes* 16 (1996), pag. 12-22.

²J.M. van de Venne, *Geschiedenis van Heer* (Heer 1957), pag. 197.

³Rijksarchief Limburg, *Memorie van Successie Maria Catharin Habets*.

het voetpad naar Keer, aan de zijde van Maastricht, naast het Schanderbroek.⁴ De plaatselijke benaming Klinkenberg bestaat nog, namelijk voor het veld ten noorden van de weg naar Aken bij het kruispunt Heer.⁵ De pachter van deze hoeve was Walterus Pleumeckers.⁶ Zijn eerste vrouw was Maria Habets, een nicht van de vrouw van Joannes Prevaes.

Twee van de drie zoons uit het eerste huwelijk van Joannes Prevaes en de eerste zoon uit het tweede huwelijk van Joannes Prevaes vormen de stamvaders van de huidige families Prevaes. De nazaten van twee van deze drie takken wonen tegenwoordig in Nederland. Eén van de broers is reeds in de eerste helft van de negentiende eeuw met zijn gezin naar België verhuisd.

In de volgende drie paragrafen worden de drie takken van de familie Prevaes kort besproken.

De eerste tak

Henricus Prevaes (1800–1878) is de stamvader van de eerste tak van de familie Prevaes. Hij is dagloner van beroep en bezit tevens een klein stukje grond in Heer.⁷ Bij zijn kleinzoon Johannes Lambertus Prevaes (1864–1936) wordt de spelling van zijn familienaam in Prevaas gewijzigd en zo wordt hij de stamvader van een nieuwe familie. Ook de leden van de familie Prevaas zijn tegenwoordig nog in Heer te vinden. Deze familie wordt echter in dit artikel niet verder uitgewerkt.

Alle overige nakomelingen van Henricus behouden de naam Prevaes en deze tak heeft zich tot in de tegenwoordige tijd voortgezet. Het grafische schema geeft een overzicht van de afstammelingen van Henricus Prevaes.

De tweede tak

De tweede zoon uit het eerste huwelijk van Joannes Prevaes, Petrus Prevaes (1804–1881) huwt in 1830 met de in Gronsveld geboren Joanna Haesen en sticht met haar een gezin in Heer. Tussen 1842 en 1846 verhuisd het gezin naar België. De reden voor deze landverhuizing valt uit de beschikbare documenten niet op te maken. In 1846 woont het gezin te Andrimont nabij Luik. Petrus verkoopt dat jaar een gebouw te Heer⁸ aan Willem Hofman voor een prijs van honderd gulden.⁹ Ook in 1857 verkoopt Petrus bezittingen in Heer.¹⁰

In 1997 wonen twee personen of gezinnen met de naam Prevaes in België.¹¹ Of de bedoelde leden van de familie Prevaes inderdaad afstammelingen zijn van de hier

⁴Kadastrale Sectie A 1398 en A 1399.

⁵J.M van de Venne, *Geschiedenis van Heer* (Heer 1957), pag. 173. Aantekening van de redactie: De constatering uit 1957 is inmiddels achterhaald.

⁶Ger Eggen, 'Inwonelijst 1796 (Deel 4)', 't Aörke 4 (1999), pag. 14–17.

⁷Rijksarchief Limburg, *Memorie van Successie Henricus Prevaes*, ovl. 6 juli 1878.

⁸Kadastrale Sectie A, nr. 1416.

⁹Rijksarchief Limburg, *Archief notaris Brouwers*, inv. nr. 8139 akte nr. 72 d.d. 22 februari 1846.

¹⁰Gemeente Archief Maastricht, *Archief notaris Sauvens*, inv. nr. 104, akte nr. 107 d.d. 26 december 1857.

¹¹*GeoName*, <http://geonome.metaphor.be> (november 1999).

beschreven Petrus Prevaes is niet zonder verder onderzoek vast te stellen. Alle Belgische leden van de familie Prevaes wonen overigens wel in de buurt van of in Andrimont.

De derde tak

Alhoewel de kinderen uit het tweede huwelijk van Joannes Prevaes allen onder de naam Prevos zijn ingeschreven, gaan alle nakomelingen van Jacobus Prevos (1810–1871) met de naam Prevaes door het leven. De hier beschreven leden van de familie Prevaes hebben aldus dezelfde voorouders als de leden van de familie Prevos. Ook deze tak van de familie is tot in de eenentwintigste eeuw in stand gebleven. De ontwikkeling van deze tak is ook in een grafisch schema weergegeven.